

SVOBODNA SLOVENIJA

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 352611

Redacción y Administración:
Calle Víctor Martínez 50 (Suc. 6)
Buenos Aires, Argentina

“ESLOVENIA LIBRE”

Año (Leto) IX (4)

BUENOS AIRES. 12. JULIJA (JULIO) 1951

No. (Štev.) 28.

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Víctor Martínez 50 - Buenos Aires

Naša skupnost

Od časa do časa me pot zanese v argentinsko prestolnico. Edino kar me tja vleče, je slovenska družba. Poklicno delo morem namreč opravljati kjerkoli, toda Slovencev, mojih rojakov, ni kjerkoli. Vesel sem se torej bližal Buenos Airesu. Veselje se mi je še zvečalo, ko sem nepričakovano srečal prijatelja iz mladih dni, ki ga že več let nisem videl. Po pozdravu mi je začel govoriti: "Srečen si, da živiš daleč od rojakov. Kaj bi dal, ko bi mogel biti na Tvojem mestu. Ti ne veš kakšni so. Najslabše pa je društvo. Čemu to zapravljanje časa! Pa še plačuj. Voditelje se gredo. Cesarji in papeži na vasi nastopajo. Vsak naj živi zase in skrbi zase, ljubi Bog pa za vse. Nič ne potrebujemo ko ga najmanj pa skupnosti rojakov, ki naj bi nam kaj posredovala in nas predstavljala. Si bom že vse potrebno sam oskrbel. V domovini smo se šli družiti. Nehajmo je enkrat s tem. Vživimo se v tuje okolje. Prilagodimo se mu. Ne bodimo zakrknjeni hribovci v mestu. Pa z Bogom. Odití moram."

Ali več naših rojakov tako misli, kot tale moj prijatelj iz mladih dni? Mislim, da so v veliki manjšini. Žalostno bi bilo, če bi bilo drugače. Moj prijatelj je na napačni poti. Tujina ga je zmedla. Včasih je drugače mislil.

Kozmopolitski tip človeka je izjema. Večina ljudi je navezana na svoj narod. Z njim čuti. Ta naravna ljubezen do svojih ljudi je dana od Boga. Božja volja je hotela, da smo člani določene naroda in da s tem narodom čutimo. V rednih razmerah tega niti ne opazimo; začutimo še le, ko se moramo od naroda odtrgati. Domovina, ti si kakor zdravje; prav te spozna le, kdor se mora od tebe ločiti.

Naravno je torej, da to ljubezen do domovine ohranjujemo tudi v tujini. Morda kdo nima te ljubezni. Mogoče, toda normalen ni tak človek. Saj tudi tisti, ki nima vida ali sluha ali rabe razuma ali vesti, ni normalen. Takega pač obžalujemo; pomagamo mu po svojih, močeh, toda ravnali se po njem ne bomo.

Naravni nagon nas priganja, da se rojaki tudi v tujini združujemo. Ohraniti hočemo, kar največ domačega v svoji soseski. Čim bolj nas zaliva tuje morje, tem več svojega hočemo ohraniti.

Ne narekuje pa nam tega le hrepenenje srca, marveč tudi umski razlogi. Od tesne medsebojne skupnosti, ki naj bo tudi organizirana, kar najbolje se da, imamo korist vsi poedinci, ki to skupnost sestavljamo, da celo tisti izmed naših rojakov, ki to skupnost klevetajo, napadajo, ali pa nočejo o njej nič vedeti. Znanca, ki danes noče nič vedeti o slovenski skupnosti in jo kleveta, kjer le more, sem spomnil kako je v Rimu moledoval prav isto skupnost, da ga je spravila čez morje. "Hudiča", mi odgovori, "saj zato se vendar bili. Danes pa mi, hvala Bogu, dobro gre. Nič več jih ne potrebujem. Zakaj pa mi niso stanovanja preskrbeli, ko sem prišel v Buenos Aires; zakaj sem si moral službo sam poiskati. Spoznal sem, da skupnost ni piškavega oreha vredna. Sam si pomagaj". "Toda slovenska skupnost ti je preskrbela marsikako dobro informacijo, ki si jo s pridom uporabil. Posreduje ti slovensko tiskano besedo, domačo zabavo, slovensko dušno pastirstvo in sto drugih stvari." "Ne tajim, toda brez vsega tega se tudi da živeti." Prijatelj na nevarni poti si. Odrgal si se od narodne skupnosti, prav kmalu se bodo zamajali temelji tudi tvoji veri in npravnosti. Že Slomšek je spoznal, da je slovenski narodni izkoreninjenec kaj rad tudi verski odpadnik in npravna izguba. Pretehtaj, prijatelj, da ni vse le dolar in Pesos. So še druge dobrine, ki so mnogo višje od teh materialnih.

Ljudje smo. Nihče ni v svojem življenju brez napak. Tudi v skupnost jih zanašamo. Toda zaradi tega vendar ne bomo skupnosti opravljali. Nevšečnosti iz preteklosti pozabimo. Vedno tesneje

se povezujemo. Za vsako ceno skrbimo za to, kar nas združuje. Izrivajmo iz sebe to, kar nas ločuje. Bodimo dobri tudi v skupnosti in društvu. Funkcionarje si na demokratični način volimo, izvoljenim pa disciplinirano pokoravajmo. Pred vsem pa bodimo tudi do njih pravični. Prav je, da izražamo svojo kritiko, toda pravično in v ljubezni do stvari. Ne razbijajmo. Iz kaosa se ne naredi nič pametnega.

Kristus je ozdravil deset gobavcev, ali le eden se mu je zahvalil. "Kje pa je

TEŽAVE V ANGLEŠKI DELAVSKI STRANKI

Anglijo vodi že dve leti delavska vlada, ki pa ima zelo skromno večino v parlamentu. Lanske volitve so to večino namreč omejile na kakih deset glasov. Pred nekaj meseci pa je iz vlade odšel vodja levega krila delavske stranke Aneurin Bevan in s tem zelo pospešil notranjo krizo v stranki. Sedaj je Bevan objavil poseben proglas na angleško delavstvo, v katerem razlaga svoje nazore o angleški in svetovni politiki. Ti nazori so bili sicer že vsem znani, a so 1. zavreli je treba ameriško "histerijo" — strah pred vojno in tako ustaviti tekmo v oboroževanju; 2. sovjeti niso nevarni in ne bodo šli v vojno, ker jim ta ne more priležati velikih koristi; 3. ako se oboroževanje omeji, bo Anglija mogla velike vsote denarja prihraniti in jih posvetiti notranjim socialističnim reformam; 4. podpreti je treba Tita v Jugoslaviji in mu dati denar in orožje, da bo vzdržal proti ruskemu pritisku; 5. borbo za posest važnih surovin po svetu je treba izpeljati tako, da bodo vsi narodi pri tem pravično udeleženi, tako zlasti narodi v Aziji in pa sovjeti.

Bevan je začel veliko propagando za ta svoj program ker se bliža jenski kongres delavske stranke. Septembra ali oktobra misli Bevan med delegati na kongresu dobiti za ta program večino, izsiliti nato sestavo glavnega odbora stranke tako, da bi bila celo omejena pozicija šefa stranke Attleeja, nato pa izzvati volitve in to zmago proti dosedanjemu vodstvu stranke tako še poglobiti in utrditi.

Ta gonja levega krila angleške delavske stranke dobiva v Angliji vedno večji obseg. Dosedanji padatki kažejo, da je njen vpliv omejen samo na delavsko stranko, širših množic ne zajema, ako pa jih, tedaj samo povečuje prookret v korist konservativni stranki. Zato gledajo konservativci na to gibanje celo s simpatijami, ker slabi sedanjo vlado, sili na volitve in povečuje izgleda za konservativno zmago pri ev. volitvah na jesen. Konservativci so mnenja, da je dosedanja socializacijska politika angleški narod že toliko stala, da bi bila obsodba te politike letos še večja, kakor pa je bila februarja leta 1950.

To je vidik, ki skuša zožiti Bevanovo gonjo na angleško notranjo politiko. Toda v USA in v nekaterih evropskih državah se dvigajo razni tokovi, ki skušajo nekatere Bevanove ugotovitve uporabiti za zaviranje dosedanje mednarodne politike, ko se skuša zahodni svet organizirati za obrambo proti sovjetom.

V USA se razplamteva sedaj debata obsodbe glavnih voditeljev komunizma. Večina voditeljev ameriške kom. stranke je bila obsojena na dolge zaporne kazni, toda štirje voditelji so se obsodbi umaknili in odšli v ilegalo. Policija jih išče, štiti jih pa del velike ameriške finance. Finančnik ameriškega komunizma je multimilijonar Vanderbilt-Field, ki je stranki dal na razpolago že težke milijone, sedaj pa se je dal sam obsoditi na tri mesece zapora, ker ni hotel povedati imen tistih, ki so poleg njega še dali denar za kavcijo obsojenih in pobeglih štirih kom. voditeljev. Dočim se Vanderbilt bori na tleh sodnij, pa se v velikih listih, tako v "New York Timesu" načenja debata o tem, ali niso v nevarnosti ameriške ustavne varščine, ki štiti svobodo političnih nazorov, ako se tako preganja komunizem, kakor se to dosedaj razvija, ko

ostalih devet?" je tedaj vprašal Kristus. Hvaležnost je silno redka reč. Toda plemenitosti srca ni brez nje. Tudi skupnosti bodimo hvaležni za dobrote, ki jih od nje prejemamo.

Kdor moli, naj med namene svoje molitve vtakne tudi našo skupnost. Da bi se ne razbila, marveč krepila. Da bi uspešno delovala. Da bi ne bilo v njej pogubnih razporov. Da bi vladala v njej vzajemnost. Tekme naj bi bile tam, kjer so potrebne in koristne; vse pa plemenite. Osební nagibi naj izginejo; odločajo naj le stvarni, ki jih naroča skrb za skupno blaginjo.

Dr. Alojzij Odar.

je prišlo do vsesplošne gonje proti komunizmu, ki jemlje že tudi "pravico svobodne debate o komunizmu kot takem." Na nekaterih ameriških univerzah bi namreč radi, da bi se debatiralo še naprej o načelih komunizma, toda šlevilni so profesorji, ki debatirajo o tem tako, da pri tem delajo propagando za sovjet in njih režim. Vlada hoče to preprečiti, toda v listih so prišli ti profesorji do stolpcev, v katerih opozarjajo na nevarnosti, ki groze "svobodi besede..."

Ko se je začela razvijati debata o možnosti premirja na Koreji, je moral tudi general Eisenhower hitro opozoriti na počasnost, kako se države v Evropi slabo pripravljajo za izvedbo odločb atlantske obrambne listine. Eisenhower je celo zagrozil z demisijo, ako se to stanje ne spremeni. V Franciji, v Belgiji in v Skandinaviji oboroževanje in vezbanje dogovorjenih oddelkov oboroženih sil ni krenilo naprej. V Franciji še vedno niso prišli dalje od obljubljenih treh divizij, v Italiji pa je v parlamentu pri glasovanju o ukrepih proti komunizem del poslancev De Gasperijeve stranke glasoval s komunisti proti lastnemu vodstvu.

Komunisti so v raznih obdobjih vedno dopuščali tako ustvarjanje tokov, da bi s tem pospešili razkroj v taboru svojih nasprotnikov. Pogajanja za premirje v Koreji bodo v veliki meri to omogočala. Toda med tem, ko imajo v Evropi komunisti lažje delo, ker lahko računajo na svoje pete kolone v socialističnih in progresivnih skupinah, pa je mnogo težje prodreti skozi ameriške organizacije. Lažje bo delo v tisku, ki je v veliki meri v rokah židovskih podjetnikov, toda delavske strokovne organizacije so bolj imune, kakor pa so bile one v Evropi. Vodja angleškega levičarstva Bevan pravi v svojem proglasu, da bo Amerika imela v letu 1953 tako oboroženo silo, kakor je ni imel nikdo v vsej svetovni zgodovini in je nikdo nikdar ne bo mogel doseči. Te politike tudi nikdo več ne more ustaviti.

Bevan le trdi, da bo ta tekma v oboroževanju rodila celo vrsto narodov — beračev po svetu in berače bodo sovjeti lahko pobasali v svojo malho. Ko ameriški komentatorji to misel navajajo,

Slovenski protikomunistični emigrant se bori na Koreji

IZVIRNO POROČILO "SVOBODNI SLOVENIJI"

Od prijatelja iz begunskih taborišč v Italiji, ki iz razumljivih razlogov ne želi biti imenovan, smo odbili pred dnevi pismo. Sporoča nam, da je pred 9. meseci prispel v USA, kjer je bil mobiliziran. Po krajšem vezbanju z modernim am. orožjem, je bil z ostalimi am. oddelki poslan na korejsko bojišče, od koder nam je poslal svoje prvo zanimivo poročilo, ki ga objavljamo v celoti.

Takole nam piše:

5. junij 1951.

Pred enim mesecem sem stopil na ladjo, ki me je v 14 dneh pripeljala preko Pacifika na Japonsko.

Pet dni sem se mudil na Japonskem in v tem kratkem času prepotoval skoraj cel otok. Videl sem zanimivosti in znamenitosti tega prebivalstva. Na hribočkah se dvigajo velikanske statue bogov, vodnikov vzhoda in jim Japonci

ARGENTINA EVOCO LA GLORIA DE SU INDEPENDENCIA

En ocasión de su Independencia política y económica la Nación vivió una jornada de fiesta enervorizada de Patria en íntima comunión con las glorias de su pasado y de su presente.

La tradicional velada de gala, realizada el domingo pasado en el teatro Colón alcanzó brillantes aspectos. La presencia del Primer Magistrado gral. JUAN D. PERON y de su esposa Señora EVA PERON fué saludada con una prolongada ovación por los presentes altas autoridades Nacionales y miembros del cuerpo diplomático.

En el día de efemérides Patria un obrero, que simbolizó a todos los trabajadores del País, izó la enseña Patria en el mástil de Plaza de Mayo. Mientras las tropas, destinadas para el desfile, comenzaban a tomar las ubicaciones predeterminadas, general PERON en compañía de los Miembros del P. E. se dirigió a pie desde la Casa de Gobierno hasta la Catedral, donde el cardenal Copello ofició el solemne tedéum en acción de gracias.

Terminado el oficio religioso en la Catedral, el PRESIDENTE DE LA NACION, acompañado por el Ministro de Defensa y los titulares de Ejército, de Aeronáutica y Marina y escoltado por soldados del Regimiento de Granaderos a Caballo Gral San Martín pasó revista a todos los efectivos militares. Al llegar al Palco oficial dió el permiso para el comienzo del desfile. De inmediato comenzó a ponerse el impresionante conjunto de fuerzas armadas. Desde cinco aerodromos levantaron vuelo más de 400 máquinas, entre ellas en correcta formación escuadrillas de caza y bombardeo y nuevos tipos de aviones supersónicos. Después desfilaron ante su comandante supremo los efectivos terrestres, los marinos, institutos, los granaderos, a quienes siguieron numerosas unidades motorizadas.

El magnífico desfile duró dos horas y 47 minutos y a el presenció una inmensa multitud que dió un cariñoso acogido a todos los grupos desfilantes.

Cuando habían pasado ya los últimos efectivos y perduraban aun en el ambiente los aplausos del pueblo, el GRAL PERON felicitó al gral Saenz, comandante en jefe del desfile por la magnífica demostración ofrecida por las tropas.

Terminado el desfile el Primer Magistrado GRAL PERON y su esposa Señora EVA PERON fueron aclamados con insistentes aplausos y vitores.

ARGENTINA JE SLOVESNO PROSLAVILA SVOJO NEODVISNOST

Vsa Argentina je praznik svoje politične in gospodarske neodvisnosti preživela v globokem rodoljubnem čustvu in v povezavi slavne preteklosti in sedanjosti.

Tradicionalna gala predstava v gledališču Colon v nedeljo zvečer je zbrala najvišje državne predstavnike in vse člane diplomatskega zbora. Vsi so prihod predsednika republike grala JUANA D. PERONA in njegove gospe soproge EVE PERON navdušeno pozdravili.

Na državni praznik je v jutranjih urah mestni delavec, ki je simbolično predstavljal vse delovne sloje, dvignil zastavo na drog na Majskem trgu. Med tem, ko so vojaški oddelki, določeni za parado, zavzemali svoje določene prostore, se je predsednik republike gral PERON podal peš iz vladne palače v katedralo, kjer je imel kardinal Copello slovesni Te Deum.

Po končanem cerkvenem opravilu je general PERON v spremstvu ministra za narodno obrambo ter ministrov za vojsko, letalstvo in mornarico, pregledal vse vojaške enote, določene za parado. Ko je z ministri vojnih resorov in v spremstvu grenadirjev na konjih prispel pred vladno tribuno, je izdal povelje za začetek vojaške parade. Vojaška godba, sestavljena iz nad sto godbenikov, je zaigrala slavnostno koračnico. Iz dalje se je vedno bolj bližalo zamoklo brnenje nad 400 letal, ki so se istočasno dvignila iz petih letališč ter so nato v urejenih formacijah v nizkem poletu preletela slavnostno tribuno. Med letali so bili lovci, težki bombniki in najnovejši tipi raketnih letal. Nato so pred svojim vrhovnim poveljnikom strumno korakale vse vrste suhozemske vojske, kot smučarji, mornarji, gojenci vseh vojaških akademij, konjenica, mornariška policija, lahko topništvo, tem so pa sledili številni motorizirani oddelki.

Velika vojaška parada je trajala polni dve uri in 47 minut, prisostvovala so ji pa nepregledne množice ljudstva, ki je vse nastopajoče vojaške enote navdušeno pozdravljalo. Policija je imela težko nalogo, da je vzdržala te množice, da niso predrle kordonov in vdrle na samo avenido, kjer se je pomikal vojaški sprevod, da bi od blizu obisपाल vojaštvo s cvetjem.

Ko so odbrzeli zadnji motorizirani oddelki, je predsednik gral Peron čestital poveljniku parade gralu Saenzu za veličastni vojaški nastop, množice ljudstva so pa navdušeno pozdravljale predsednika in njegovo gospo soprogo.

pravijo. Da je zmotno :pogosto je celo berač raje na svobodi, kakor pa da bi sedel v ječi... In še danes beže iz ječ na vzhodu proti zahodu, dasi vedo, da beže v bedo, a v svobodo!

želo je strašen. Vse je kot eno samo pokopališče. Naši topovi neprestano bruhajo šrapnele na sovražnika. Aviacija nam izvrstno pomaga. Če ne gre drugače, lovci zažgejo okolico in tedaj za sovražnika ni rešitve.

Sem pri artileriji. Neprestano sem na tanku oborožen s težko strojnico. Nasprotnik nima niti dosti artilerije, niti aviacija se jim ne obnese. Ko to pismo pišem, sem največ 50 metrov oddaljen od topov, ki mi hočejo raznesti glavo. Bo minilo in upam, da bom za božič spet med svojimi.

Prisrčen pozdrav. XY

Matej Cvetič v filmu

O Hateju Cvetiču, amerškem Slovincu, ki je bil skozi deset let tajni agent ameriške obrambne policije v civilu (FBI: Federal Bureau of Investigation) med ameriški komunisti, zlasti slovenskega in judovskega zločenja, nato pa o tem delu napisal posebno knjigo, obtožil pred sodiščem celo vrsto ljudi kot aktivne komuniste ali njih sopotnike, pripovedujejo zadnje čase naslednjo resnično zgodbo. Warner Brother's znana filmska družba, se je

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pismo iz Anglije

London, koncem junija 1951.

Ko sem pred nekaj leti odhajal kot 'delovna moč' za okrepitev imperija iz be-gunskega taborišča, si nisem mogel misli-ti, da se bom v tako kratkem času zna-šil sredi tako pretresljivih dogodkov, ki so celo hladnokrvne Angleže precej pretresli. Že znani dr. Fuchs, atomski špijon, je dal mnogo misliti, kaj vse se je utegnilo zbrati med tkzv. 'antifašistično' emigracijo na angl. tleh. Fuch-sovo opravičevanje pred sodniki, češ da ima menda neko 'dvojno duševnost' in da je pri predajanju tajnosti ravnal po navodilih 'slabe polovice' duševnosti, se mi zdi tako kakor izgovarjanje Ljub-ljančanov, zajetih na terenu v jeseni 1943., češ da so šli samo "k stricu" na Dolenjsko po malo krompirja in moke... Komaj smo se opomogli od Fuchsovega primera, že smo brali, da nam ga je — saj se zdaj lahko prištevam med oče-ane — spet zasiral z izdajo novih taj-nosti o atomih laški žid dr. Pontecorvo, ki pa jo je na žalost odkuril pravočas-no v ZSSR, preden ga je povohal Scot-land Yard. Tudi temu so nekaj let prej dovolili kot 'antifašistu' naselitev v An-gliji in pridobitev državljanstva. No, pa ta čas smo že Fuchsu spet omilili za-porne predpise in ga celo v zaporu na-stavili; je menda cenzor vseh revij in publikacij, ki v zapor prihajajo, in mo-re tukaj vsaj v duhu spremljati vse na-predke sodobne znanosti, da bo na tako-čem, ko mu zasije zlato sonce svobode....

Se spomnite, kako spoštljivo smo gle-dali angleške vojake, ko smo jih prvič videli? Saj smo skorajda mislili, da je vsak drugi sin kakega lorda, če ne je poslanca ali ministra? pa so bili veči-no-ma londonski pristaniški delavci ali pa trgovski komiji; in kako smo se "na-štimali", kadar je prišla kaka parlamen-tarna komisija v taborišče. V še večjem spoštovanju smo imeli angleške diplo-mate in njih znano svetovno razgleda-nost, visoko moralo in neizmerno zve-stobo svojemu narodu. Angleški diplo-mat je bil za nas kratko in malo ari-stokrat, da mu ni para, in vstop v te kroge je bil — tako smo mislili — pri-držan samo gornjim 10.000... Pa smo lepega dne slišali, da je sedanji vojni minister Strachey bivši komunist, da je menda celo Attlee sam med špansko državljansko vojno pozdravljaj rdeče čete v njih okopih z dvignjeno pestjo — in začeli smo malce vihati nos, češ nekaj ne bo prav.

Ne bom zapisal, da nam je takšno vi-hanje nosu že v naprej povedalo, kar smo sicer šele 7. junija letos zvedeli iz ust našega zun. ministra: dva mlada diplomata, 38 letni Donald Duart Mac Lean, iz aristokratske družine, oče dveh otrok (14. junija se mu je rodil tretji!), šef oddelka za USA v angl. zun. min., ter 40 letni G. F. de Moncy Burgess, njegov študijski kolega na cambridge-ski univerzi, diplomatski uradnik, ki je bil še pred letom dni uslužben na angl. ambasadi v Washingtonu, sta od 25. maja brez dovoljenja odstopna in se za-to, ker se ne javita, odpuščata iz služ-be. Da bi le videli, kako se je narod zavzel! Še bolj so to pograbil časopisi in iz njih posnemam naslednje zanimi-vosti.

Kot velika prijatelja sta oba mlada diplomata hotela preživeti nekaj dni v Franciji; zato je Burgess kupil v petek 25. maja dva vozna listka na ladji Fa-laize; ker nista hotela iti z vlakom, sta šla do Southamptonu s avtom. Nasled-nje jutro, 26. maja ob 10 sta bila v St. Maló v Franciji; ko se je ladja v ne-deljo zjutraj vračala, obeh tičkov ni bilo, pač pa je ostala njuna prtljaga, katere vsebine pa doslej še niso sporoči-li javnosti. Prve dni se nihče ni raz-burjal zaradi odsotnosti, misleč, da si mladi diplomati kaj takega že lahko privoščijo, kakor je odhod v Francijo za kak dan na presto zabavo. Žilica ne-

(Nadaljevanje s 1. strani)

odločila napraviti film iz njegovih spo-minov pod naslovom 'Bil sem deset let komunist po naročilu FBI'. Film je se-daj končan in zaradi večje propagande je Warner Brother's povabila Cvetiča k vsem premieram, rekoč mu, naj se ni-kar ne razburja, ako bi se smer poto-vanja iz ene kino dvorane v drugo zad-nji trenutek zvečer popolnoma spre-me-nila iz enega ali drugega razloga. No, in Matej Cvetič je s pristno 'kranjsko' iznajdljivostjo takoj pristavil: "Nič se ne bojte, gospodje, tudi pri komunistih smo vsake pol ure menjavali linijo, pa sem bil vedno pravi čas zraven." (Iz nedeljskega "Tageblatt", priloga.)

IZ TEDNA V TEDEN

Iz svobodnega sveta

USA: Ameriško zunanje ministrstvo je objavilo, da bo v San Franciscu v Ka-liforniji med 4. in 8. septembrom kon-ferenca za sklenitev mirovne pogodbe z Japonsko, na katero je USA povabila vse prizadete države, med njimi tudi ZSSR. Podpis mirovne pogodbe bo pred-vidoma 8. septembra v operi, kjer je bil 1. 1945 podpis listine ZN. Istočasno na-meravajo pričeti tudi s kampanjo za sprejem Japonske v ZN.

Sovjetski delegat pri ZN Malik je od-potoval na dopust v Moskvo. Pred odho-dom je izjavil, da "želi mnogo sreče vsem, ki se bore za mir in prijateljstvo med USA in ZSSR." Pričel se je, da je ameriško časopisje zamolčalo njegovo izjavo ob priliki mirovne ponudbe, da je Stalin izjavil, da "veruje v mirno sode-lovanje med komunizmom in kapitaliz-mom".

USA je poslala v Moskvo novo noto, v kateri zahteva plačilo dolga 11 mili-jard dolarjev, ki ga ima ZSSR na podla-gi zakona o najemu in posojilu. ZSSR je že na dve podobni ameriški noti odgo-ovorila negativno, prav tako je zavrnila tudi tretjo.

Ameriški direktor za mobilizacijo Wilson je izjavil, da "USA izdeluje a-tomske bombe že na tekočem traku", prav tako pa bo v najkrajšem času pri-čela z enako hitro izdelavo atomskih to-povskih granat in atomskih podmornic.

Truman je poslal predsedniku vrhov-nega sovjeta Šverniku osebno pismo, ki ga je priložil kongresni spomenici, v ka-terem ameriški kongres izjavlja, da "ame-riški narod izraža prijateljstvo vsem na-rodod, vključno ruskomu narodu." V priloženem pismu Truman poudarja, da "mora sovjetska vlada seznaniti ru-ski narod z vsebino kongresne spomeni-ce, ker se bo svetovni mir ohranil le z najširšim poukom množic o položaju na svetu." Niti Švernik niti sovjetska vla-da na spomenico in Trumanovo pismo nista še odgovorila.

Vrh poveljnik ameriškega letalstva Vandenberg je opozoril zahodni svet na nevarnost popuščanja pred komunisti z izjavo, da "morebitno korejsko premirje ne bo pomenilo konec rdeče grožnje, ker rdeče sile ne prenehajo z oboroževanjem in pripravami na nove ofenzive" in da "imajo komunisti samo na Koreji pri-pravljenih ok. 1000 letal, od teh 400 do 500 na retroaktivni pogon." Sovjetski lovci MIG-15 so pa po njegovem mnenju v gotovih okoliščinah celo boljši od a-meriških retroaktivnih lovcev.

USA bo v prihodnjih dneh prekinila vojno stanje z Nemčijo, kakor je to sto-rila že Anglija. Francija bo obema sle-dila.

V USA se je v ponedeljek zgodila že druga velika nesreča na področju veli-kih plinskih tovarov in skladišč v drža-vi New Jersey. V soboto je eksplodiralo 21 plinskih skladišč, v ponedeljek pa na drugem kraju 20 plinskih tankov. Poli-cija ugotavlja vzroke nesreč. Po na-ključju ni bilo smrtnih žrtev.

ANGLIJA: Osem članov posadke poljske ladje "Batory" je zaprosilo za

smrtnega Sherlock Holmesa, ki po ma-lem tiči v vsakem angleškem podaniku — pravijo — pa le ni dala mirno spati nekaterim višjim gospodom v zun. mi-nistrstvu, ki so vedeli, da sta obadva 'letoviščarja' precej sumljivo nagnjena komunističnim idejam in njih nositelji ZSSR, katere napore sta smatrala za idealno uresničevanje svetovnega mira. In je nastala bojazen, da sta jo morda oba popihala preko železne zaves in da nista šla prazna na obisk... Ne samo, da se je ves Scotland Yard in vsa vojaš-ka protišpijonaža zagnala na delo: u-radno so zaprosili vse policijske oblasti v Franciji, Italiji, Nemčiji, Skandina-viji in vse svoje ambasade za železno zaveso, naj neutrudno iščejo sleherni najmanjšo sled za obema. Od nikoder ni bilo glasu, od nikoder ni bilo letovi-ščarjev, povsod pa so pritiskali uradni krogi, češ narodu je treba končno po-vedati resnico, pa naj bo še tako težka. Zun. min. Morrisona je doletela ta te-žavna naloga. Da pa tudi nasprotna stran, kjer sta 'izginila' MacLean in Burgess, ne bi ostala neopažena, so isti dan, 7. junija, pričeli prihajati telegra-mi od obeh. Prvega je poslal Burgess svoji materi: "Obžalujem molk vkra-vam se daljše okrevanje potovanje Sre-doze mlje oprasti Guy"; MacLean pa se je javil svoji ženi, ki je bila tedaj tik pred porodom tretjega otroka: "Moral odpotovati nepričakovano nemogoče ob-žalujem ljubim te ne neham me ljubiti

zaščito angl. oblasti, ker se nočejo več vrniti domov.

FRANCIJA: Pariški zupan Pierre de Gaulle je priredil slavnostno pojedino v čast županom največjih mest na svetu ob priliki 2000 letnice obstoja pariške-ga mesta, nekdanje Lutetie. Na banketu je na de Gaullovi desnici sedel papeški nuncij, na levi pa predsednik mestne-ga ljudskega odbora Moskva.

Francija še doslej nima nove vlade. Sedanja bo izvrševala oblast vse do 15. julija; komu bo poverjena sestava vla-de, še ne vedo. Ob prvem zasedanju no-voizvoljenega parlamenta, v katerem je bil zepet izvoljen za predsednika He-riot, je prišlo do ostrega kom. naspro-tovanja, ko so nekateri poslanci zahtevali vrnitev drž. pravice tistim Francozom, ki so bili zaradi nujnosti razmer in po-ložaja prisiljeni sodelovati z Nemci in Vichyjem, pa so jih franc. oblasti nato zaradi kolaboracionizma obsodile.

NEMČIJA: 9. julija so veliki trije za-vezniki končali vojno stanje z Nemčijo. Njim se je pridružilo še 37 drugih držav. Nemčiji je s tem odprta pot v popolno državno enakopravnost z drugimi nara-di. Adenauer šteje prekinitev vojnega stanja kot eno velikih zmag pravilno-sti njegove zun. politike. Vojnega stanja pa niso prekinili Judje, češ da je nem-ški narod z njimi še vedno v vojni. Chur-chill pa je v parlamentu samo obžalo-val, da do tega koraka že prej ni pri-šlo.

Med zahodno in vzhodno Nemčijo je bil podpisan trg. dogovor v višini 485 milijonov 'računskih enot'.

FINSKA: Pri parlament. volitvah so dobili: kmečka stranka 55, socialdemo-kрати 54, komunisti 44, konservativci

ROZGOVORI ZA PREMIRJE NA KOREJI

Na Koreji so zaradi priprav za predhodne razgovore za klenitev vo-jajškega premirja že nekaj dni pred tem prenehali skoro na vsem bojišču boji med komunisti in silami ZN. V četrtek so se odigrale zadnje praske na sred-njem delu bojišča, tako da je v petek in soboto na vsem bojišču zavladal mir. Obe strani sta pričeli s premiki čet s pripravami za nove boje, če bodo mi-rovni razgovori propadli. Komunisti so pripravili vzdolž bojne linije nad 350.000 mož za novo ofenzivo, prav tako pa so Amerikanci pripeljali na bojišče sveže oddelke, privlekli ogromne količine o-rožja, topov in tankov in pripravili ja-te lovce in bombnike. Edina točka, kjer boje niso prenehale, je bilo pri-stanišče Wonsan ob vzhodni obali v severni Koreji, ki ga ameriško brodoge-opsipava že nad 150 dni s topovskim ognjem.

Priprave na predhodne razgovore za sklenitev vojaškega premirja pa so te-kle takole: Po Malikovem predlogu v New Yorku, da je "želja sovjetskega naroda, da čim prej pride do miru na Koreji" in po pojasnili Moskve, da je s tem mišljeno "samo vojaško premirje" je Ridgway poslal severnokorejskemu in kitajskemu vrh. poveljstvu brzojav, v katerem jima predlaga sestanek na dan-ski ambulantni ladji "Jutland", na kar so komunisti odgovorili, da so priprav-ljeni na pogajanja, toda v Kaesongu, ki leži 3 km južno od 38. vzporednika na področju med obema bojnima linijama na zahodnem delu bojišča. Ridgway je na to pristal in slednjič po izmenjavi več brzojavov glede podrobnega postop-ka o prihodu in varnosti obeh delegacij določil, da se bo prvi sestanek vršil v Kaesongu v nedeljo, 8. julija. Komu-nistična delegacija treh kitajskih in dveh severnokorejskih generalov — Kitajska je s tem javno priznala, da je v vojnem stanju z ZN — se je ob določeni uri se-stala v Kaesongu s štirimi ameriškiimi in enim južnokorejskim generalom. Razgovori so določeni za "nedoločen čas" ter je časnikarjem prepovedano sodelovanje. Ridgway jim je samo oblju-bil, da jih bo spustil v Kaesong, če bo-odo isto storili s svojimi tudi komunisti.

Glede možnosti premirja na Koreji so padle številne izjave, vse pa se strinjajo v tem, da je "prezgodaj govo-riti o možnosti uspešnih pogajanj." Ne-kateri krogi poudarjajo, da neuspeh raz-govorov na Koreji "lahko pomeni začetek tretje svetovne vojne."

Donald", javil pa tudi svoji materi "Imam se dobro ne skrbi pozdrav vsem MacLean". Nihče do danes še ni razvoz-ljal, kaj pomeni besedica 'nemogoče' v Mac Leanovem telegramu ženi, kakor je nasprotno čudno, da se je v telegramu svoji materi podpisal z rodbinskim ime-nom. Vse tri brzojavke so bile oddane v Parizu in napisala jih je druga roka, niti ne MacLeanova, niti ne Burgessova. Pa to za tiste, med katere sta oba 'izgi-nila', ni bil nikak problem... Nerodno je le to, da je Burgessov prijatelj zad-njih 25 let pesnik. W. H. Auden na tele-fonsko vprašanje iz Londona v Ischio pri Neaplju, kjer se mudi na okrevan-ju, odgovoril, da je bil Burgess član Komunistične stranke Anglije. Hic Rho-dus, hic salta! bi dejal jaz, ako bi bil pri Scotland Yardu. Tako pa uslug ubo-ge slovenske pare ne bodo upoštevali.

Dasi so ugotovili, da je Burgess noč 4. junija prekrakal v nekem baru na Montparnasseu v Parizu; da sta oba skupaj imela en sam velik kovček na poti iz St. Maló v Rennes; dasi sklepa-jo še marsikaj — celo to, da so ju posla-li Angleži sami; da sta nekje na letovi-šču nič hudega sluteč preslišala vse po-zive za vrnitev, zdaj pa jima je vrnitev ob časopisni gonji nemogoča, da sta morda našla nekje smrt ali bila ugrab-ljena nasilno vendarle doslej nihče ničesar ne ve, kaj je z njima. Skrb o tem, kakšen je konec takih ljudi, skrb o tem še bolj, ali je še kak tak aristokratski

28, liberalci 6 in švedska manjšina 13 poslancev. Precej so pridobili komuni-sti, glavno izgubo so utrpeli konserva-tivci.

SIAM: Zaradi nedavnega upora mor-narice in ponovne vzpostavitve oblasti s strani vojske je vojska sestavila novo vlado. Mornarica, ki je bila doslej pre-cej samostojna v okviru celotne armade, je podrejena voj. ministru. Osrednja o-sebnost novega režima je policijski šef s svojimi 40.000 dobro opremljenimi in izvežbanimi policisti.

Za železno zaveso

TITOVA JUGOSLAVIJA: Vlada FLRJ je uradno ponudila Vatikanu, da je pripravljena izpustiti msgr. Stepinca, ako se poda v tujino. Vatikan je ponud-bo odklonil. — Istočasno je bil pravo-slavni škof Varnava Nastič, ki je bil leta 1948 obsojen na 11 let zapor, na častno besedo izpuščen na svobodo, po-tem ko se je "prostovoljno" odpovedal na-daljšnjemu izvrševanju škofovske obla-sti.

ZSSR: Veliki letalski paradi so pri-sostvovali vsi člani Politbiroja s Stali-nom na čelu. Piloti so izvajali naravnost gorostasne akrobacije, kot javljajo tuji dopisniki.

RDEČA KITAJSKA: Kom. kitajska vlada je zaradi težkih izgub na Koreji, predvsem v materialnem pogledu, prišla v tako kritičen položaj, da so se mora-le njene oblasti oprijeti takšnega po-sla, kakršnega se 'celo najbolj pokleni-tatovi sramujejo', kot pravijo tuji opa-zovalci: v inozemstvu živče Kitajce so začeli pozivati, da morajo svojem v do-movino nakazati toliko in toliko dolar-jev, ako nočejo, da bo kom. oblast njih svoje prišla kot talce.

ARGENTINA

V Argentini bodo volitve pred-sednika in podpredsednika republike, poslancev in senatorjev drugo ne-deljo v novembru, t. j. 11. novembra t. l. Volilno pravico imajo vsi rojeni Argentinci, stari nad 18 let obojega spola in vsi naturalizirani Argentin-ci po petih letih pridobljenega državljanstva. Volitev predsednika in pod-predsednika bo direktna ter prestol-nica, vse province in nacionalna pod-ročja predstavljajo eno samo volilno okrožje. Tudi volitev senatorjev v provincah je direktna. Pravtako tudi volitev poslancev. Za te volitve bodo pa določeni volilni okraji in bo vsak tak okraj volil po enega poslanca. Nacionalna področja bodo to pot tudi volila. V poslansko zbornico bodo iz-volila svoje zastopnike in sicer po enega zastopnika na vsakih 100.000 prebivalcev. Ta določila vsebujejo spremembe volilnega zakona, ki jih je parlament že sprejel.

V Luna parku v Bs. Airesu so v nedeljo dopoldne slovesno zaključili kongres argent. kat. delavstva. Sv. mašo je imel kardinal Caggiano, ta-koj nato je pa bilo slavnostno zaklju-čno zborovanje. Po pozdravih dele-gatov inozemskih kat. delav. organi-zacij, so prebrali resolucijo, v kateri argent. kat. delavstvo izreka vladi priznanje za vse njeno dosed. delo v korist delovnim slojem, in predlaga rešitev še nekaterih problemov.

Burno pozdravljena sta nato govo-ri-la še zastopnika Mednarodnega taj-ništva kat. delavstva Margarita Fie-vez in vodja kat. žosistov prelat Car-dijn.

Predsednik gral Peron je prejel od predsednika USA za praznik neod-visnosti brzojavno čestitko, v kateri predsednik Truman izraža najlepše želje za ta praznik, njemu in argen-tinskemu narodu.

Državni statistični urad je objavil končne rezultate 4. ljudskega štetja, ki je bilo v Argentini 10. maja 1947. Po objavljenih podatkih je tedaj ži-velo na področju 2,808.492 kv. km 15.993.827 ljudi. Gostota prebivalstva je tedaj bila 5,7 na kv. km. V mestih je tedaj živel 9,932.133 ljudi, na de-želi pa 5,961.694 (37,5%). Od celotnega števila prebivalcev je bilo 8,145.175 moških in 7,748.652 ženske-ga spola. V prestolnici je tedaj bilo 2,982.580 ljudi, v provincah 11 milj. 589.459, na nacionalnih področjih pa 1,321.788 ljudi. Za prestolnico so te-daj imela naslednja mesta največ prebivalcev: Rosario 467.937, Cordo-ba 369.886, Avellaneda 278.621, Ge-nel San Martin 269.514, Lanus 244.473, La Plata 207.031, Tucuman 194.166, Santa Fe 168.791, Vicente Lopez, 149.958, Lomas de Zamora 125.943, Quilmes 115.113, Mar del Plata 114.729, Bahia Blanca 112.597, Moron 110.344 in Mendoza 97.496.

Zunanji min. dr. Remorino se mu-di na poslovlnem obisku v USA. Časnikarjem je dal več izjav, v ka-terih je poudarjal, da bo kot zun. mi-nister vodil zun. politiko po smerni-cah, ki jih je dal predsednik gral Pe-ron, t. j. tesno prijateljsko politiko z vsemi am. državami, poglobitev gospod. stikov med njimi na osnovi gospod. neodvisnosti in nevmesava-nja v tuje notranje zadeve. Napove-dal je tudi preosnovo zun. ministr-stva, v katerem bo ustanovil odeske in oddelke za posamezne dele sveta in države. Močan bo odsek za ame-riške in ostale zahodne države. Usta-novil je že tudi odsek za izmenjavo kulturnih dobrin. Dr. Remorino je bil že tudi v poslovljni avdenci pri pred-sedniku Trumanu, ki mu je ob tej priliki izrazil željo, da bi se odnosi med obema državama še bolj zbolj-šali in poglobili. Naprosil ga je tudi naj sporoči predsedniku gralu Pero-nu njegove osebne pozdrave. Pred-sednik Truman je tudi smeje dejal, da je bil dr. Remorino leta 1948 eden od redkih diplomatov, ki je tedaj na-povedal njegovo zmago. Dr. Remori-no je nato obiskal tudi zun. min. Achesona ter je z njim obravnaval vprašanja, ki se nanašajo na obe državi. Kakor razgovor pri predse-dniku Trumanu, je tudi ta potekal v duhu prijateljstva, ki družbi obe drža-vi in v prisrčnem tonu. S poslovlnim obiskom pri pom. zun. ministra Edvardu Millerju in pri šefu južno-ameriškega odseka v zun. min., vele-poslaniku Fletcheru Warrenu je dr. Remorino zaključil svoje protokolarn-e obiske v Washingtonu.

Novice iz Slovenije

TRETI KONGRES OF SLOVENIJE

Bil je v Ljubljani ob koncu aprila. Nanj so že davno poprej opozarjali veliki lepaki akad. slikarja Slavka Pengova, vršil se je pa v veliki uniojski dvorani. Vsi udeleženci kongresa so dobili tudi posebne spominske značke. Osnutek zanje je napravil akad. kipar Božo Pengov.

Kongres je 26. aprila začel predsednik Izvršnega odbora OF Slovenije Josip Vidmar. Po njegovih pozdravnih besedah so bili v delovno predsedstvo kongresa izvoljeni Edvard Kardelj, Boris Kidrič, Franc Leskošek, Miha Marinko, Ivan Maček, Angelca Ocepko, Mira Svetina, Jože Rus, Edvard Kocbek, France Bevk, Janko Rudolf, Ferdo Burkelj, Vlado Krivic, Marijan Breclj, Vida Plut in Valentin Jesih.

Poleg pozdravnih govorov Vidmarja, Berisa Kidriča in Moše Pijade kot podpredsednika prezidija in člana Politbiroja OK KPJ je bil določen naslednji dnevni red: Referat Kardeja "Deset let ljudske revolucije"; poročilo Mihe Marinka "O delu OF med II. in III. kongresom"; sprejem pravil OF; poročilo o fin. poslovanju; volitve glavnega in nadzornega odbora OF Slovenije; poročilo o uspehih šestmesečnega tekmovanja v počastitev 10. obletnice OF.

V tej številki omenjamo samo pozdravni govor Josipa Vidmarja in vdanostno brzojavko Titu, o ostalih govornikih bomo poročali v naslednjih številkah.

Kongres je bil ves v senci komunistične partije. Na njem so nastopali vodilni komunisti. Vsi govorniki so peli slavo speve komunistični partiji za vse "njene uspehe", ki jih je dosegla, odkar je doma na oblasti in poudarjali, da je OF ustanovila komunistična stranka in je bila tako ves čas samo njeno orodje za doseg njenih ciljev v Sloveniji in Jugoslaviji.

Tako je Vidmar v svojem pozdravnem nagovoru med drugim naglašal, da je bila OF ustanovljena "v najbolj kritičnem trenutku naše zgodovine za akcijo in boj. To ni bilo slepo in samo brezumno junaško dejanje; bilo je storjeno premišljeno, na podlagi razbora politične situacije doma in v svetu ter je bilo edinstveno v vsej naši zgodovini.

Čast gre komunistični partiji, ki je izbrala pravi trenutek za ustanovitev take organizacije, in ljudstva, ki jo je enodušno sprejelo."

Torej sam Vidmar, predsednik OF, priznava, kar smo mi vedno trdili, da je OF ustanovila komunistična partija, ki je za njeno ustanovitev "izbrala pravi trenutek", to je največje nesrečo, v kateri se je znašel narod, ko so ga okupatorji pritiskali ob zid, komunisti mu pa nesrečo še povečali s svojo revolucijo, ne da bi ga osvobodili, ampak, da bi fašistično - nacistično nasilje zamenjali s svojo še hušjo in bolj krvavo komunistično diktaturo in da bi jo kot neznačajna manjšina vsilili večini naroda, ki je komunizem odklanjal.

Tudi v pozdravni in vdanestni brzojavki Titu udeleženci kongresa potem, ko izpovedo, "da se zavedajo, da so na pravi poti", poudarjajo, da se "zavedajo ogromne vloge, ki jo je pod vodstvom komunistične partije v našem življenju odigrala OF."

In tako odkrito so potem govorili tudi vsi ostali govorniki.

Komunisti doma so med revolucijo v letih med II. svet. vojno požgali in porušili brež števila slovenskih kulturnih spomenikov, šol in cerkva. Tako tudi cerkev na Zafari. Ljudje so se sedaj odločili, da jo bodo pozidali. Pa se je pojavila nek obojevalec partizanskega divjstva V. ter v ljb. Poročevalcu odločno nastopa proti pozidavi cerkve. Oblosti poziva, da morajo to na vsak način preprečiti, ker "svako izpreminjenje teh ruševin in zidanje nove cerkve na teh ruševinah pomeni skrunitev našega zgodovinskega spomenika. — Tako komunisti hočejo svoje barbarstvo ohranjati še naprej!

Na obnem zboru Ciril — Metodove družbe v Ljubljani je bil izvoljen za predsednika France Bevk, za podpredsednika dr. France Sušnik, Milutin Vižintin in dr. Julij Fellacher, za tajnika pa dr. Ivo Ivančič. Družba bo sodelovala pri akciji za zgraditev kulturnega doma v Trstu.

V hribovju Sv. Gregorja je let, zimo in spomladi strašila medvedja nadloga. Posamezne domačije je v nočnih urah obiskoval odrasel kosmatinec ter je izpraznil precej čebelnih panjev. Privo-

ščil si je tudi svinjino ter je v vsem raztrgal 9 prašičev.

Ljubljanske obrobne ceste so bolj podobne "avtomobilskim skakalnicam ali pa miniaturni močno bombardiranega letališča, kakor pa cestam za prevoz. To ugotavlja ljb. mešanec v Poročevalcu in za svojo trditve navaja kot primer Zaloško in Groharjevo cesto. Na račun mestne občine naslavlja besede, da "po-pravilo cest ni samo nujno zaradi izboljšanja prometa in štednje na vozilih, ampak je potrebno tudi za kulturnejši zunanji videz našega mesta."

Društvo matematikov in fizikov v Ljubljani je začelo izdajati "Obzornik za matematiko in fiziko".

V Ljubljani je Moderna galerija izdala umetnostno knjigo "Božidar Jakac-Grafika". Knjigo je uredil s sodelovanjem avtorja in uvod napisal dr. Karel Dobida.

Umrli so: V Ljubljani: Franc Jerneje, Alojzija Nahlik, Marjanček Ster-

nad, France Uršič, Ana Zdravje, Anica Paškulnova, Tinči Sterk, Franc Erjavc, Fanči Mrak, Štefan Hočevan, Ivan Sketelj, Božana Zarnik, Jernej Jelenc, prof. Evgen Zavodnik, Frančiška Toreli, Ivanka Plantar-Lada, roj. Čok in Janko Jeme v Dolu pri Ljb., Terezija Kastelic, istotam, Marija in Franc Juvan v Zagorju, Franc Petek v Ptuj, Jurij Hudrič v Slov. Bistrici, Marija Suša, roj. Čehovin v Senožečah, Marjana Kovač v Preserju, Anton Petrovič v Vrzdencu, Ana Lužnik v Šoštanju, Ivan Štupar v Dravljah, Marija Zgonec, roj. Ronko v Cerknici, Amalija Delcott, roj. Bitenc v Radvanju, Marija Jeme, roj. Kastelic v Dolu pri Ljb., Ivana Berlec, roj. Kos na Viču, Jože Skrabut na Sv. Vrhu pri Mokronogu, Milan Bizovičar v Kranju, Janez Mrak v Gorenji vasi, Cecilija Luker, roj. Šešek v Zg. Komendi, Julijana Pogačnik v Dravljah, Rudolf Cerar v Moravčah in Mirko Šimnič v Iskri.

Slovinci v Argentini

Buenos Aires

Radijski koncert Slov. pevskega zbora Gallus

Slovenski pevski zbor Gallus je pod vodstvom svojega dirigenta g. Dr. Savellija po dogovoru z radijsko postajo Radio del Estado pel v soboto ob pol sedmih četrt ure slovenske narodne in umetne pesmi na tej postaji. Zbor je v svoji prvi oddaji preko te postaje odpel naslednji program: Adamič: Zdravica, Foerster: Vse mine, Šijanec: Odmev iz Koroških planin, Adamič: Tožba, Tome: Napojnica in Flajšmanov Triglav.

Prihodnja oddaja bo v soboto 4. avgusta ob pol sedmih zvečer.

Ogled in blagoslovitev Pristave v Moronu

Na zadnjem informativnem sestanku delničarjev bodoče gospodarske družbe, so nekateri delničarji izrazili željo, da bi si ogledali kupljeno Pristavo v Moronu. Zato je bilo dogovorjeno, da si bodo prišli ogledat Pristavo vsi tisti, katerim bo to dopuščal čas, v nedeljo 8. julija ob treh popoldne. Vabilu so se res odzvali vsi, ki so le mogli. Med odličnimi gosti je bil tudi rektor slovenske bogoslovja v San Luisu g. prelat dr. Odar, katerega je pozdravil predsednik Gospodarskega odbora Društva Slovencev g. Jože Lesar, ki je nato vsem delničarjem dajal tudi vsa pojasnila, ki so v zvezi s Pristavo in njeno

ureditvijo. G. prelat dr. Odar je nato ob asistenci g. župnika Oreharja in g. p. Cirila Petelina tudi blagoslovil kupljeno Pristavo.

Študijski dan SKAS-a. — Ko je lansko leto priredil odbor SKAS-a celodnevni študijski dan za svoje člane v proslavo petdesetletnice o b s t o j a SKAS-a, je bilo sklenjeno, da bodi tak dan poslej vsako leto. Letos je bila taka prireditve dne 9. julija, ko je bila ob 9. uri najprej sv. maša v kapeli marianistov na Rivadavia 5652, nato pa je bil članski sestanek v prostorih pred kapelo. Podana sta bila referata prof. dr. Ahčina in prof. dr. Ahčljaja; debata, ki je sledila, je podala priliko za obsežno osvetlitev sodobnih vprašanj. Po dopolnjenem sporu je bilo skupno kosilo v prostorih Društva Slovencev. Udeležba članov je bila tudi letos zelo velika, prišla pa je tudi velika skupina akademikov in dijakov.

REV. P. JAKOB VUČINA

POŠILJA POZDRAVE SLOVENCEM V ARGENTINI

Med slov. novimi naseljenci v Argentini je nekaj časa živel tudi slov. kapucin g. p. Jakob Vučina. Nekaj časa je bil v Cordobi, nato pa v Bs. Airesu pri kapucinih v Novi Pompeji. Iz Bs. Airesa se je nedavno vrnil v Evropo ter sedaj

živi na Koroškem. Svoje sed. delovanje na Koroškem in vtise o Argentini popisuje v pismu svojemu znancu in stanov. tovarišu v Bs. Airesu tako-le:

"Kar se ostalega tiče, Vas vse moralno podpiram in z vso vnemo dobro o Vas poročam kjerkoli sem in pridem. Gotovo, da z vso odločnostjo povsod govorim tudi o Vaši pridnosti, delavnosti in o ostalih vrlinah slov. izseljencev v Argentini in sicer ne, kakor če bi moral tako, ampak ker to resnično tudi zaslužite. Enako poudarjam pomen Društva Slovencev s sedežem na Victor Martinez, ne da bi mi kdo to naročil, ampak ker se mi zdi pametno tako: dobro stvar in skupnost podpreti. Sploh imam Argentino na splošno v časti in bi sicer rad bival tam, ko bi mi zdravstveno to odgovarjalo, saj so mi šli na roko od privatnikov do državnih oblasti vsi takó, kot bi to morda malokje storili.

Enako pozdravljam Argentino, ki zasluži, da se je s hvaležnostjo spominjam.

P. Jakob"

NAROČNIKOM SVOBODNE SLOVENIJE V ARGENTINI

Naročnikom Svobodne Slovenije v Argentini, ki so še v zaostanku z naročnino za leto 1950, je uprava lista poslala opomine za plačilo dolžnih zneskov. Vse tiste naročnike našega lista, ki so dobili opomine, prav lepo prosimo, da nam blagovolijo zaostalo naročnino čim prej nakazati, da list zaradi visoke poštne s pošiljanjem novih opominov ne bo imel novih nepotrebnih stroškov.

Prav tako prav lepo prosimo vse naročnike, naj nam začno plačevati tudi naročnino za letošnje leto, ker moramo vsako številko sproti plačevati v tiskarni. Zato ne čakajte pismenih prošenj in opominov, ker nam s tem samo povečujete izdatke. Naročnino nam lahko plačate ali osebno v upravi lista na Victor Martinez 50 ali pa z giro postal.

Naročnina za Svobodno Slovenijo za leto 1951 je:

Ze celo leto \$ 50.—

Za 1/2 leta \$ 25.—

Za 1/4 leta \$ 13.—

UPRAVA.

Naročajte in širite Svobodno Slovenijo

Slovenski naseljenec v pokrajini Misiones

Pokrajina Misiones je visoko na severu Argentine. Ob prihodu v Argentino se je kakih 30 Slovencev odločilo in kupilo v koloniji Taranco skoro 400 ha zemlje. Na ta svet sta lani odšla dva sorojaka. S seboj sta ponesla nekaj stotakov in pa mnogo dobre volje.

Eden od njih nam sedaj svoje življenje in delo na daljnem argentinskem severu popisuje takole:

Pokrajina Misiones meri okrog 30.000 kv. km in ima nekaj manj kot 300.000 ljudi. Na 1 kv. km pride okrog 9 ljudi. Slovenija ima danes okrog 20.000 kv. km in prebivalstva okrog 1.400.000. Na 1 kv. km živi torej 72 ljudi. Misiones je torej za eno tretjino večja od Slovenije, prebivalcev pa ima okrog petkrat manj. V Sloveniji bi prišlo na vsakega človeka nekaj nad 1 ha zemlje, v Misiones pa na vsakega nad 11 ha. Toliko glavnih podatkov o tej pokrajini.

Imam veliko dela, da v L. Alem ne morem na obisk k rojakom; saj še v Cerro Azul redkokdaj grem. Hočem še izkoristiti zadnje dneve pred zimo in hitim čistiti svet, da bom dračje lahko požgal pred deževjem, ki pride pozimi. Nasaditi nameravam pomaranče in limon; banan sem nasadil že precej. Mi ka me poskusiti s čajem! To zimo bom poskusil postaviti dobro hišo. Res nam gre včasih bolj trda za denar, a na splošno smo pa kar zadovoljni. Redimo 6 prašičev in okrog 100 kokoši. Za domače potrebe dovolj!

Tu kjer mi živimo, se silno hitro formira kolonija. Kolonisti so povečini Nemci, ki so prišli iz Brazilije kot zidari. Pred kratkim so dovršili državno šolo, kjer se bo kmalu pričel pouk. Sedaj smo se pa vsi skupno lotili gradnje kapele in upamo, da jo bomo v enem letu postavili. Dosedaj tukaj ni bilo maše. Letos na Cvetno nedeljo pa nas je obiskal duhovnik. Nemec po rodu, ki je bil včasih misijonar na Kitaj-

skem. Na našo prošnjo nam je obljubil, da bo prihajal enkrat na mesec. Tako nam bo omogočeno vsaj vsako četrto nedeljo biti pri maši. V Cerro Azul, ki je naša fara, je od tu 13 km. to je kar dve uri s konjem.

Razen šole in kapele je predvidena tukaj tudi policijska postaja. Pred petimi leti tukaj ni bilo niti ene kolibe; ker pa je zemlja dobra, se naseljevanje Taranca neverjetno hitro vrši. Kolonizacija pa pospešuje tudi dejstvo, da je tukaj na razpolago dovolj privatne zemlje, ki si jo more kupiti in na sebe s pravim "titulom" prepisati, kdor hoče. On postane pravi lastnik in ne samo kolon, kot so oni, ki kupijo državno zemljo. Na državni zemlji "Tierra fiscal" moraš živeti 30 let, da si jo priposestvuješ in pridobiš "Titulo" za prepis lastniške pravice.

Pravite, da namerava semkaj priti neki gospod, ki se dobro razume na sadjarstvo. Naj kar hitro pride! V Tarancu zaenkrat ni nikogar, ki bi se s tem pečal. Sadike moramo hoditi kupovat daleč. Bil sem nedavno po takem potu pri nekem Čehu blizu Cerro Azula. Ima krasne sadovnjake: Vseh vrst jablan, hrušk, sliv, cepljenih pomaranč, limon itd. Sadika pomaranč ali limone stane sedaj \$ 1. Ananasovih sadik zdaj sploh ni mogoče dobiti. Ljudje jih kar sproti pokupijo. Na ananas je pravi lov. Letos so bili sadeži tukaj po \$ 2. komad. Nekateri so napravili lepe denarje s temi sadeži, še več pa z njihovimi sadikami.

Kako je tukaj z zdravilnimi rastlinami, bi ne vedel mnogo povedati. Da jih je mnogo vrst, to vem, vrst samih pa ne poznam. Tudi bambusa ne manjka. Imamo ga dve vrsti, ki sta obe visoki po kakih 15 m in imata kakih 5 cm v premeru ali še več.

Cene živini Vas tudi zanimajo. Konji so po 150 do 300 \$, krave mlekarice po

350 do 450 \$, teleta po leto stara stanejo 60 do 90\$, par volov pa kar 900 do 1200 \$. Prašiči so po okrog 2 \$ za 1 kg žive teže, kokoši po 2.50 do 4 \$. piščanci za pečenko po kake 3 \$.

Za lovca je tukaj pravi raj. Zelo mnogo je tukaj živali, podobnih našim srnam, po imenu "venado" dalje divjih prašičev, — neke vrste divjih mačk; včasih se pojavi tudi kak lev-puma. Od ptic omenjam velikanske jate divjih golobov in papagajске nadloge, ki neznansko grdo kriči, ko jo podim iz koruze. Tudi kolibrijev je mnogo in še vseh mogočih vrst ptic, ki jim pa imena ne poznam.

Tudi kače so tu, ki pa niso taka nadloga, da bi se ne dala prenašati. Doselej sem jih v poldrugem letu pokončal kakih štiri. Katere so strupene, kdo ve? Ljudje pravijo za vsako, da je. Po velikosti so večinoma podobne našim kačam razen neke črne, ki je dolga po več metrov, a ni strupena.

Komarjev tukaj ne poznamo. Tudi muh je mnogo manj kot tam pri Vas. Neprijetna za živino je muha "ura", ki znese jajčeca pod kožo govedu; izleze kmalu velik črv, ki dela govedu velike nepravilne. Drugih živali, n. pr. konj, prašičev, mačk, se pa ta muha ne loti. Pa tudi zoper to muho imajo mazilo, ki uniči njo in njeno zalego.

Vode je povsod dovolj. Voda tu ni problem. Če je na čakri ni na sprednji strani, je pa v sredi ali na drugem koncu.

Vročina je tukaj huda, a mnogo bolj znošna kot v B-su As-u. Ob največji vročini najdeš pod drevjem prijetno senco, ki te ohladi. Še lepše pa so tukajšnje hladne noči brez komarjev. Kako se to odpočiješ! Zima je mila. Junija in julija pride včasih kaka slana, majhen spomin na našo evropsko zimo. Je pa precej dežja, toda redkokdaj pada dež zdržema po par dni.

Za začetek v gozdu je dobro imeti sledeče orodje: Sekiro, žago in najpotrebnejše, ki se imenuje "mačeta" in ki je podobno meču. Z njim sekaš grmovje, delaš si pot skozi gozd, režeš tobak in tudi hrust ter meso, če nimaš drugega noža pri sebi. S tem orodjem tudi te-

šeš hlode in ga sploh uporabljaš v vsakovrstne namene. — Da ne smeš pozabiti na motiko, kramp, lopato, grablje, vile, sveder, oblič in druge drobnarije. Ti pove vsak, ki je kdaj imel opravka s kmetiskim gospodarstvom.

Zanima Vas tudi kakovost zemlje. Tukaj v Tarancu imamo rdečo — rjavo zemljo, takozvano "tosco", ki sijajno rodi vse vrste sadežev. Za podlago ima neke vrste "opoco" — trdo snov, podobno našemu laporju, ki se pa na soncu razleti in spremeni v plodno zemljo.

Omenim še, da so za presajanje dreva idealni meseci junij in julij ter deloma še avgust, za setev pa julij, avgust in september; to pa za prvo setev. Drugič sejemo v novembru in decembru ter deloma v januarju.

Kako smo začeli s kapelo, Vas zanima. Eden od naseljenecv je podaril kos sveta 2500 m², ki smo ga z združenimi močmi posekali in posnažili v enem dnevu. Ko bo dračje dovolj suho, ga bomo zažgali. Vsak izmed lastnikov je podaril eno drevo od boljšeje lesa in ga bo spravil na žago. Les bomo potem, ko bo sežagal v deske, prodali na dražbi in z izkupičkom kupili, kar je za kapelo potrebno. Imamo v načrtu kapelo 12 m dolgo in 6 m široko, visoko pa 3 in pol metre. Stala bo v bližini šole kak km oddaljena od nas. Šolo bodo opremili s klopmi in omarami iz stare šole v Cerro Azulu in začeli s poukom.

Ko smo prišli sem, se na našo čakro niti z vozom ni dalo, a danes se pride sem že z avtom. S sosedom sva se potrudila in napravila cesto, ki je v takem stanju, da privozi vsak dan tudi po večkrat kak kamion, ki natovori les in prideleke. Za vsa pota pa moramo seveda kolonisti sami skrbeti s prostovoljnimi kulukom.

Brez dvoma bo prav, da povem, kaj se tukaj v glavnem prideluje. Na prvem mestu je koruza, ki je glavna hrana za živali in za ljudi. Takoj za njo je mantioka, ki je za domačine glavna hrana, a jo tudi za rejo živine s pridom uporabljamo. Domačini zelo (a tuji bolj malo) sade sladkorni trs, iz katerega izdelujejo karmelizirani sladkor "rapa-

duro". Mnogo se sadi fižola, ki obrodi trikrat na leto. Tudi krompirja in "batate" mnogo sadimo. Dalje sadimo soj, ki je bila letos zelo iskana in so plačevali za kg po 0,80 \$. Zelenjave sadimo vsake vrste: kumar, melon, buč, graha, angurij itd. Od sadja omenjam v prvi vrsti banane, ki dajejo sad že v prvem letu. Dalje imamo breskve, smokve, češplje, mandarine, pomaranče, limone. Tudi vinska trta dobro uspeva. In še vsakovrstne jablane, hruške in tako dalje.

Čuden svet je tukaj. Za nas nekaj neverjetnega. Jablano n. pr. vzgojiš takole: Od rastočega drevesa odrežeš vejo in jo vtakneš v zemljo. Veja ozeleni in iz nje zraste drevo. Pa tudi mnogo drugih rastlin se sadi na podoben način. Odrtaš n, pr. vršičke od zelja in jih potakneš v zemljo. Kmalu boš imel od tega zeljnate glave. Enako je s čebulo in drugimi rastlinami.

Zdaj se je, kot sem že omenil, zelo veliko začelo govoriti o sajenju čajevih grmičev. Jaz sem jih nasadil iz 10 kg semen kot prvi in drugi so me začeli posnemati. Čaj ima, kakor se tukaj govori, veliko bodočnost. Večjo kot "yerba mate".

Zelo ugodne so tu razmere za čebelarstvo. Obilo cvetja v vseh letnih časih daje dovolj dobre paše za čebele. Iz medu kuhamo medico, ki je izborna pijača.

Skoraj bi pozabil na tobak. To je kolistna rastlina za vse koloniste: kadilce in nekadilce. Cena se letos suče med 2 in 4 \$ za kg, kar zavisil od kakovosti.

Kakor vidite, sem nakopičil precej stvari. Ako bi Vas še kaj zanimalo, me pa še vprašajte. Pozdravite vse znance in prijatelje in jim povejte, da je Misiones dežela bodočnosti."

Je slična naši Dolenjski ali Štajerski; s hribočki in dolinicami, s potočki in studenci, a je po klimi za rastlinstvo neprimerno ugodnejša. Lepe so planine, ki jih popisujejo naši vrli Bariločani, a lepe so tudi zelene čakre v Misionesu. Tam žive v strujenih kolonijah Nemci, Poljaki in Čehi. Nemci so n. pr. tam ustvarili ne čuda. S

SLOVENCİ PO SVETU

USA

Poroka. V New Yorku sta se poročila dne 30. junija Miss Hedy Pellich in Mr. John J. Jenko. Mr. Jenko je znana osebnost med slovensko novo emigracijo. Posebno med slovenskimi begunci, ki so bili v raznih italijanskih taboriščih. Sam je bil dalj časa med njimi najprej v Monigo pri Trevisu, nato pa v Serviglianu, kjer je neumorno sodeloval v uredništvu emigrantskega dnevnika "Zedinjena Slovenija". Iz Servigliana je odšel v Rim, kjer je pri Socialnem odboru posvetil vse svoje moči vprašanju naše emigracije in njene preselitve v razne prekomorske držav. Mlademu paru želimo ob vstopu v novo življenje mnogo sreče in veliko božjega blagoslova!

Umrli so: Frank Wm. Kranjc Sr, star 66 let, doma iz Rakitne. V USA je prišel pred 42 leti. Zapušča šest otrok in 10 vnukov. Robert Tomazin, star 21 let, Zapušča v USA več bratov in sester ter ostalih sorodnikov. S starši je živel v Clevelandu. Josephine Janchar, roj. Hrovat, stara 56 let. Pok. je bila vdova ter zapušča v USA 7 otrok in 12 vnukov. Doma je bila v Kotu pri Žužemberku ter je prispela v USA pred 40 leti. Jakob Glažar, star 64 let, doma iz vasi Koče, fara Slavina pri Kočevju. V USA je prispel pred 30 leti ter zapušča tam ženo Josephino, roj. Stegel, doma iz vasi Orehek v fari Hrenovice. Joseph Blatnik, star 60 let, doma iz škocijana pri Mokronogu, odkoder je prišel v USA pred 37 leti pok. je bil navdušen pevec pri pevskem društvu Zvon. V USA zapušča ženo Mary, roj. Gliha, 3 sinove ter več vnukov in ostalih sorodnikov. Frank Pirc, star 37 let, rojen v Clevelandu. Pok. zapušča ženo Sofijo in 2 sinova.

"Rdeča zver, pijana krvi" je brošura, ki jo je pred meseci izdal Msgr. Matija Škerbec — ter je v njej razkrinkal vso komunistično hinavščino ter prikazal njihove zločine med revolucijo, ki so jo sami začeli, doma. Sedaj je izšel drugi del te brošure. Obsega 66 strani. V njej je Msgr. Škerbec ponatisnil svoje članke iz Am. Dom. ter so v njej objavljeni naslednji sestavki: 1 Velike Lašče v znamenju srpa in kladiva. 2. Sv. Gregor v krvavi zarji. 3. Razdejanje Sodražice.

Slovenci v New Yorku so imeli pod naslovom "Ura besede in pesmi" lepo prireditve v maju v prostorih Slovenskega narodnega doma na Irving Avenue v Brooklynu. Spored je obsegal pevške točke, ki jih je podal pev-

ski zbor "Domovina" pod vodstvom Marice Šifererjeve ter slov. newyorški moški zbor pod vodstvom Rev. p. Roberta Mazovca. Pevski zbor "Domovina" je zapel pesmi: Na Gorenjskem je fletno, Kje so moje rožice in Spet ptičice pojo. Newyorški moški zbor pa pesmi: Na planine, Lipa, O večerni uri, Pogled v nedolžno oko in Ptička priletela. Ugajala je tudi izvirna "Cry Baby Polka", ki jo je uglasbil slov. umetnik Jerry Kopriyšek. Na sporedu je bilo še več deklamacij in recitacij. Lepo prireditev je zaključil prizor v pesmi: "Dekle na vrtu" in "Vasovanje".

Fara sv. Lovrenca v Clevelandu ima močan mladinski zbor, ki ga vodi. Ivan Zorman. Zbor je nastopil v drugi polovici maja z venčki slovenskih narodnih pesmi. Vse navzoče goste — med temi je bil tudi škof g. dr. Rožman — na pevski prireditvi je pozdravil Rev. Jule Slapšak. Povedal je, da zbor obstoja že 26 let in je vzgojil lepo število dobrih pevcev. Otroci, čeprav nekateri slovensčine več ne znajo, so se besedila lepo naučili ter so za vse točke želi navdušeno odobravanje.

DRUŠTVENI OGLASNIK

SEZNAM KNJIG DRUŠTVENE KNJIZNICE

18. nadaljevanje.

- 183.) Kostanjevec Josip: Za denar (Povest), 52, 52a.
184.) Kostanjevec Josip: Življenja trnjeva pot, 60, 60a.
185.) Košutič Sida-Jože Tomažič: Z naših njiv, 469, 470.
186.) Kozjak Juš: St. Peter. 746.
187.) Kozjak Juš: Tehnica. 742.
188.) Kranjec Miško: Človek na begu. 645, 645a.
189.) Krasnanin Ivo: Človeška srca. 604.
190.) Krasnohorska Eliška H. Podkrajšek: Pripovedka o vetru. 2.326.
191.) Krasnov P. N.: Pri podnožju božjega prestola. (Roman), 1.650, a.e.
192.) Krek dr. Janez: Stara mati. (Povest). 41.
193.) Kres: Leposlovni in znanstveni list. III. letnik. Leto 1883. 683.
194.) Krivec Jože: Dom med goricami. 434.
195.) Križan: Naš dom. (Zbirka povesti in pesmi). 2.807.

- 196.) Križanovska V. J.: — Ivan Vouk: Pajčevina. (Roman v štirih delih). I. del. 2.321. II. del. 2.332.
197.) Kveder - Jelovšek Zofka: Amerikanci. 1.520.
198.) Kupcin A. — Branimir Kozinc: Sulamit. 2.559.
199.) Kus Viljem: Šopek bolgarskih pravljic. 2.363.
200.) Lagerlöf Selma: Dekle z Močevja. Zaklad gospoda Arneja. Ptička. Hišni škrt na Terabyju. Pošastna roka. 439.
201.) Lah Ivan: Angelin Hidar. 742.
202.) Lah Ivan: Uporniki. (Povest). 58.
203.) Lapuh Stanko: Črni svatje. 475.
204.) Le Fort Certrud: Veronikin prt. (Roman). 465.
205.) Letopis Matice Slovenske za leto 1911. 1.850.
206.) Letopis Matice Slovenske za leto 1912. 1.851.
207.) Levec Francišek: Zbrani spisi Ivana Erjavca, II. del. 1.505.
208.) Levstik Franc: Martin Krpan. 1.102.
209.) Levstik Franc: Zbrano delo. I. knjiga. 2.706.
210.) Levstik Vladimir: Oblodovci. Hilarij Pernat. 746.
211.) Levstik Vladimir: Pigmajon. Si.
212.) Lichtenberger Andre-ovca Jožef: rota Jerica. 1.519.
Moj mali hlaček 119, 119a.
213.) Likovič Joža: Svetinje nad barjem. 421, 421I.
214.) Lovrenčič Joža: Tiho življenje 3.722.

NOVICE IZ SLOVENIJE

"Belokranjski zbornik 1941-1945" so izdali v tipkopisu belokranjski učitelji in profesorji. V njem so objavili podatke, ki se nanašajo na partizanstvo in njihovo "osvobodjanje" v teh krajih. Zbornik je uredil uč. Lojze Zupanc.

Slov. akademija znanosti in umetnosti je izdala Melikovo delo "Planine v Julijskih Alpah." V njej se Melik pretežno bavi s planšarstvom v Julijskih Alpah. Delu je priključenih 6 kart.

Za 10 letnico OF je izvršni odbor OF objavil razpis za scenarij za celovečerni umetn. film in za glasbeno delo, ki naj v obliki slavnostne uverture proslavlja borbo slov. ljudstva za svobodo. Člani razsodišča za ocenjevanje scenarija so: Ferdo Kozak, Franc Kimovec, dr. France Koblar in Ciril Kosmač; za oceno glasbenega dela pa: Valens Vodusek, Matija Bravničar in Lucijan Marija Škerjanc.

V okviru "Slovenskega tedna" ki naj prikaže prerez skozi slov. ustvarjalnost v igalski umetnosti so za 10. obletnico OF med drugim igrali Finžgarjevo delo "Razvaline življenja." Uprizoritev tega Finžgarjevega dela je bila obenem tudi proslava pisateljeve 80. letnice v drami. O pomenu pisateljevega umetnostnega ustvarjanja je govoril upravnik Narodnega gledališča, pisatelj Juš Kozak. Proslave so se poleg slavljence udeležili predsednik slov. parlamenta Ferdo Kozak, podpredsednik prezidija skupščine Kocbek in predsednik sveta za kulturo in prosveto Boris Zihel. "Razvaline" življenja" so igrali v gorenjski narečni prireditvi.

Določitev glavnih turističnih sezon. Zvezni komite za turizem in gostinstvo je po predlogih republikah komitejev za turizem in gostinstvo določil v vseh republikah glavne sezone. V Sloveniji je

Sporočamo vsem znancem in prijateljem žalostno vest, da je dne 30. junija v Sostrem pri Ljubljani umrla naša draga sestra, teta gospodična

Marija Bučar

Pokopali so jo 2. julija 1951. na pokopališču v Sostrem. Priporočamo jo v molitev!

Naj počiva v miru v slovenski zemlji!

Ciril, Jože, Lojze v imenu sorodnikov

Sostro-Buenos Aires, 12. julija 1951.

kopališka sezona od 1. julija do 15. septembra, letovišča od 1. julija do 31. avgusta, zimska pa od 1. decembra do 31. marca.

V Ažli v dolini Nadiže je umrl velik slovenski rodoljub in borec za pravice slov. naroda vpokojeni župnik Anton Domenis. Pisatelj Bevk je ovekoval njegov spomin in kremenit značaj v romanu "Kaplan Čedermac".

Po statističnih podatkih se vsako leto rodi povprečno v Jugoslaviji 480.000 otrok, umre pa okoli 200.000. Umrljivost je najmanjša v Sloveniji, a tudi porodov je najmanj, medtem ko je največ porodov in največ smrtnih primerov v Metohiji ter Bosni in Hercegovini. V Jugoslaviji se rodi več otrok moškega, ko ženskega spola, umre pa več moških kot žena. Zato je v vsej državi razmerje med prebivalstvom ženskega in moškega spola 51,93 : 48,07 odstotkov.

Samo v Metohiji in Makedoniji je več moškega ko ženskega prebivalstva in imamo v vsej Evropi tak primer samo še v Luksemburgu in v Belgiji.

Po vojni naglo narašča število porok in leta 1948 jih je bilo 203.000 povprečno pa jih pride na leto 180.000, na dan pa 500, a je od tega spet 10 odstotkov ločitev. Statistika kaže tudi razmerje med produktivnim in neproduktivnim prebivalstvom. Aktivnih je 9.784.600 prebivalcev, vzdrževanih pa 5.987.505 (10:6). Soloobveznih otrok je 2.445.886, a v šolskem letu 1948-49 jih je hodilo v šolo samo 1.834.504 ali 75 odstotkov. Po republikah so pri tem velike razlike: Slovenija 95,6, Črna gora 90, Makedonija 75, Bosna in Hercegovina pa samo 50,2 odstotka.

Cerkvena imenovanja v Gorici. Z nadškofijskimi odloki sta bila imenovana za prosinodalna župnika svetovalec g. Anton Rutar, župnik v Pevmi ter g. Ciril Sedej župnik v Števerjanu; za prosinodalne sodnike pa: Mgr. dr. Božo Kjačič, Mgr. dr. France Močnik, g. dr. Kazimir Humar in g. dr. Rudolf Klimec in za člana nadškofijskega upravnega sveta: Mgr. dr. France Močnik in Mgr. Alojzij Novak.

V FLRJ imajo sedaj naslednje vrste cigaret (v oklepajih cena za 20 cig.): Jadran (60 din), Istra (50) Strumica

(50) Neretva (50) Makedonija (40) Hercegovina (40) Triglav (40) Bled (40 za 25 cig) Planica (36) Romanija (36) Morava (32) Kozara (32), Sutjeska (28) Durmitor (24) Kosmaj (20) Zeta (18) Ibar (16) Drava (14) Sava (12). Ena cigara trabuke velja 12 din, operas 13, portoriko 6 in kratke domače 4 din. Tobak za noslanje 350. — din. kg, vžigalice škatljica po 50 vžig. — 4 din.

V Novem mestu je bil radi črnih zakolov obsojen na tri leta prisilnega dela Jakob Novak iz Zaboršta pri Novem mestu.

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. V družini Slavka in Marije Zonjič v Caseros-u se je rodil sinček, ki je pri krstu v cerkvi Sv. Petra apostola dne 1. julija dobil ime Robert-Karel. Dne 10. t. m. se je pa v družini g. Mirka Vasleta in ge Nije roj. Kramar rodil sin. Čestitamo!

† Marija Bučar. V Sostrem pri Ljubljani je 30. junija t. l. preminula v starosti 69 let gdč. Marija Bučar. K večnemu počitku so jo položili na domačem pokopališču dne 2. julija t. l. Pokojnica zapušča doma tri sestre in enega brata ter več nečakov in nečakinj, v Argentini pa žalujejo zanjo nečaki Ciril, Jože in Lojze. Naj počiva v miru, vsem njenim sorodnikom pa naše sožalje!

OBVESTILA

V. socialni večer organizacije "Družabna pravda" se bo vršil v nedeljo dne 15. julija 1951 ob 17.30 uri v cerkveni dvorani v Ciudadeli.

Glavno predavanje tega večera bo imel g. Jan Maks, ki bo obravnaval poglavje: "Veliki Pozkusi v desetletju 1935-1945". Posebej opozarjamo, da bo ta socialni večer v Ciudadeli in ne v Ramos Mejii, kot dosedanja večeri. Vabljeni prav vsi, posebej pa dekleta in fante. Odbor.

Prihodnji sestanek prijateljev planin bo v nedeljo 24. t. m. ob osmi uri v salonu Dekleva, Jorge Newbery 3568 in istotam bo v soboto 24. avgusta od 19. ure naprej domača družabna prireditve. Vsi vabljeni. Odbor.

POMOČ DRUŽINAM V SLOVENIJI

Bogata izbira paketov z vsemi potrebnimi živili in ostalimi koristnimi predmeti
Zahtevajte cenike! — EUROPLATA

POZOS 129 - I. nadstropje

BUENOS AIRES

Kotiček domovine ti pričara

PRAVA FOTOGRAFIJA SLOVENIJE

Veliko izbiro lepih

pravih fotografij Slovenije

v obliki razglednic in povečanih slik ima zopet na razpolago

SANTERIA Y PAPELERIA "SANTA JULIA"

Victor Martinez 39 — Buenos Aires

Imprenta "Dorrego", Dorrego 1102, Buenos Aires, T. E. 54-4644

CANGALLO 439, Oficina 602

"TRANSITO"

ENCOMIENDAS INTERNACIONALES

T. E. 34-9185

ZA MONTEVIDEO: CALLE ANDES 1202

URADNE URE: OD 9. DO 18.

NAROČNIKI KI NAROČAJO PAKETE PO POŠTI, NAJ POŠILJAJO LE GIRO POSTAL

Ta cenik razveljavlja vse dosedanje cenike.

- No. 1 \$ 40.—
2,25 kg riža
2,25 kg sladkorja
No. 2 \$ 40.—
4,5 kg riža
No. 3 \$ 40.—
4,5 kg sladkorja
No. 7 \$ 49.—
4 kg mila za pranje
300 g toaletnega mila
No. 8 \$ 55.—
2 kg svinjske masti
3 konzerve govejega mesa
1 steklenica mesnega izvlečka
1 konzerva paradižnikove meze
No. 10 \$ 58.—
1 kg surove kave Santos
2 kg sladkorja
1,5 kg riža
No. 12 \$ 58.—
2 kg riža
2 kg govedine (pecho de vaca)
2 konservi z govedino
1 steklenica mesnega izvlečka

- No. 13 \$ 65.—
1 kg prekajene slanine
1 kg svinjske masti
2 kg čebelnega medu
No. 14 \$ 65.—
1 kg Santos kave v zrnju
3 kg neto čebelnega medu
No. 15 \$ 65.—
10 konserv govejega mesa
No. 16 \$ 67.—
2 kg neto svinjske masti
2 kg prekajene slanine
No. 17 \$ 70.—
1 kg Santos kave v zrnju
3 kg neto svinjske masti
No. 18 \$ 72.—
4,5 kg riža
4,5 kg sladkorja
No. 19 \$ 72.—
9 kg riža
No. 20 \$ 72.—
9 kg sladkorja

- No. 22 \$ 90.—
2 kg Santos kave v zrnju
1,5 kg sladkorja
1 kg riža
No. 23 \$ 95.—
3 kg moke
3 kg sladkorja
2 kg čebelnega medu
400 g dišav
No. 26 \$ 105.—
1 kg Santos kave v zrnju
2 kg sladkorja
2 kg svinjske masti
2 kg riža
1 kg govedine (pecho de vaca)
½ kg marmelade
No. 27 \$ 115.—
1 konzerva z govejim jezikom
1140 g)
1 kg slanine
2 kg svinjske masti
1 kg riža
1 kg čebelnega medu
1 kg sladkorja ¼ kg kakaa

- No. 30 \$ 180.—
1 kg Santos kave v zrnju
1 kg sladkorja
1 kg marmelade
1 kg čistega čebelnega medu
1 kg svinjske masti
1 kg prekajene slanine
1,14 kg govejega jezika
1 steklenica (100 g) mesnega izvlečka
1 manjša konzerva s svinino
250 g angleškega kakaa
200 g Ceylon čaja
400 g izbranih dišav
No. 31 \$ 45.—
4,5 kg moke
No. 32 \$ 80.—
4,5 kg moke
4,5 kg sladkorja
No. 33 \$ 110.—
2,5 kg surove kave
No. 34 \$ 155.—
1 kg surove kave
1 kg kakaa ½ kg čaja